

Revija za nove razsežnosti bivanja

HIŠE

#119 / MAREC 2021

HIBRIDNI DOM

ISKRIVI SOGOVORNIKI

Peter Purg, Črtomir Ramec, Mateja Medvedič, Bekim Ramku, Enrico Porfido in Arian Lehner, Roberto Conte, Daniel Diaz Vidaurri

LEPE HIŠE

V Ljubljani, na Viču, na Bledu,
v Bohinjski Bistrici

PREREZ: POTRES

Potresna odpornost hiš

ODGOVORNO Z VODO

Vodno učinkovite stavbe,
vrtovi, mesta,
krožna uporaba vode

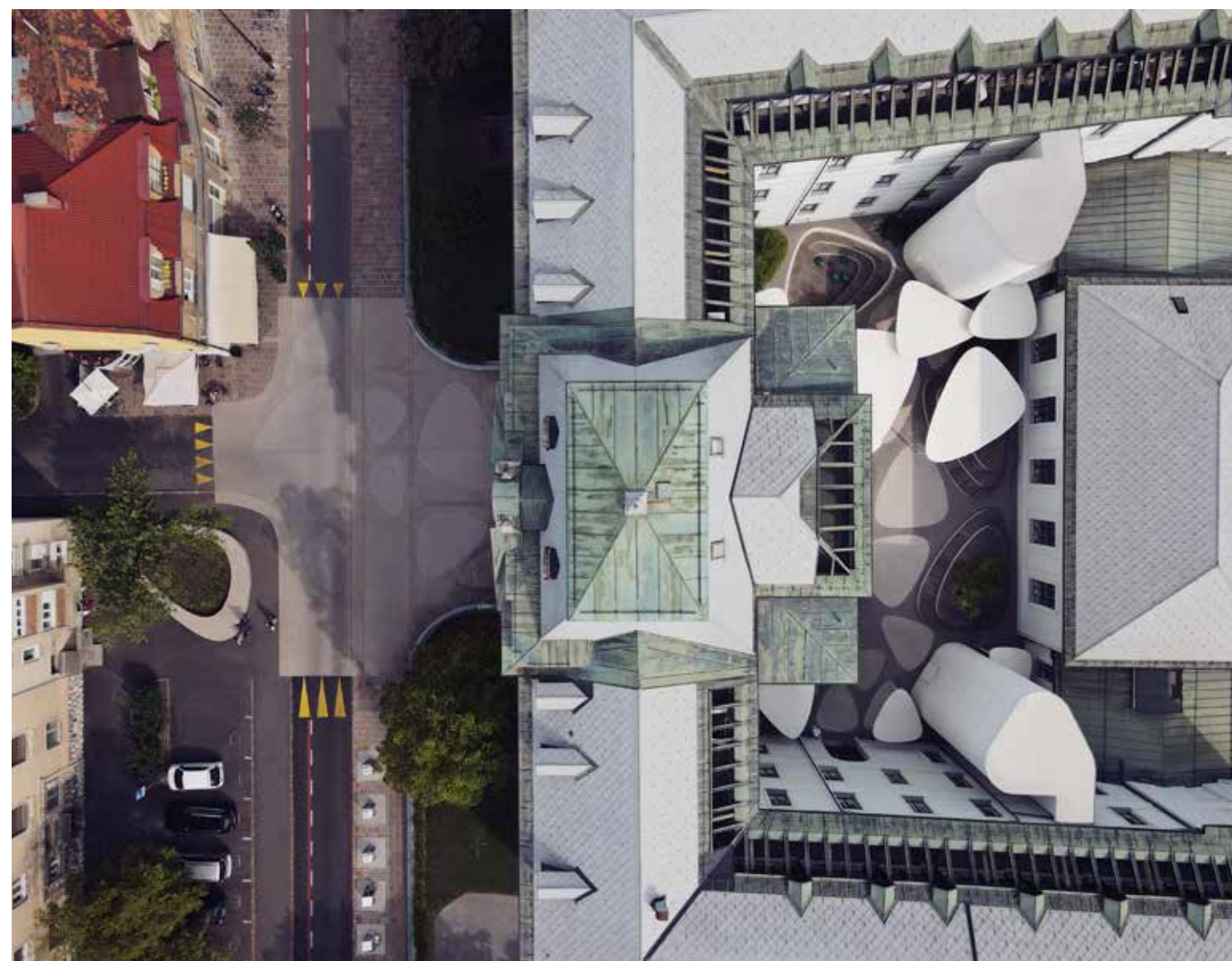
CENA 8 EUR

9 771580 086005

BIGSEE.EU

NEFORMALNI PROSTORI UČENJA

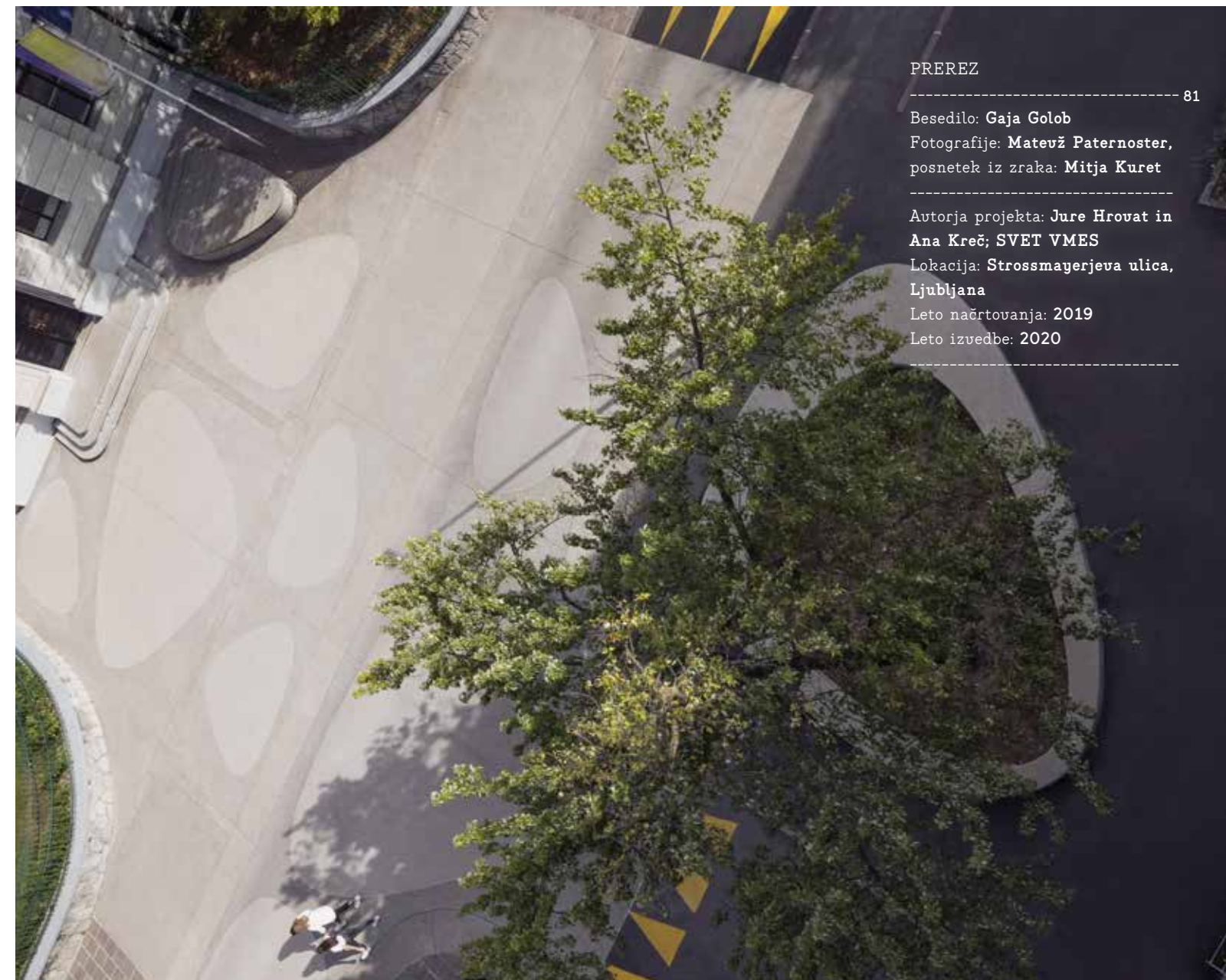
Prenova trga pred Gimnazijo Poljane

PREREZ

Besedilo: Gaja Golob
Fotografije: Matevž Paternoster,
posnetek iz zraka: Mitja Kuret

Autorja projekta: Jure Hrovat in
Ana Kreč; SVET VMES
Lokacija: Strossmayerjeva ulica,
Ljubljana
Leto načrtovanja: 2019
Leto izvedbe: 2020

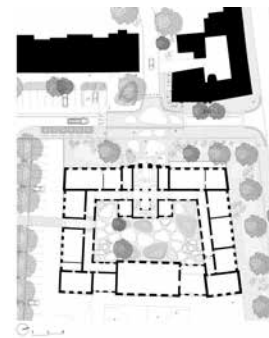
Svet vmes je arhitekturni biro, ki se že od samega začetka ukvarja s prostori izobraževanja, predvsem z njihovim neformalnim, t. i. »vmesnim« prostom, ki sestavlja velik del šolske izkušnje. V mestu so to ulice in trgi, v šoli pa avle, hodniki, šolski vrt, niše in kotički, kjer učenci in učitelji najdejo prostor za odmik, socializacijo, delo ter izmenjavo osebnih izkušenj.

Čeprav se potenciala vmesnega prostora za sodobne učne metode, medvrstniško sodelovanje, interakcijo in odmik zaveda vedno večja skupina deležnikov, je v navodilih za načrtovanje osnovnih šol, ki jih pripravlja MIZŠ, za zdaj

še popolnoma prezrt. To v praksi pomeni velik problem, saj so prav ta navodila osnova za oblikovanje večine programskih nalog, tako na arhitekturnih natečajih kot tudi na javnih razpisih za projektiranje, gradnjo in sofinanciranje investicij v vrtce in osnovne šole. To pomeni, da je prek platforme »od zgoraj navzdol« skoraj nemogoče narediti korak naprej – tako v arhitekturnem kot tudi v pedagoškem smislu. Posledica tega je produkcija popolnoma zastarelih, funkcionalističnih tipologij šolskih objektov, v katere »tlačimo« sodobne pedagoške pristope. Ti niso več celični in hierarhični, temveč mrežni in horizontalni. Učilnica postaja samo eno izmed možnih učnih

polj za izvajanje učnega procesa in se kot taka postopno spreminja v »učno krajino«.

K celostni izobrazbi otrok prispeva tudi neposredna okolica šolskega objekta, kjer se posameznik na poti v šolo in iz nje sreča z mnogimi življenjskimi situacijami širšega družbenega prostora. Eden izmed takih prostorov je tudi prenovljeni trg pred ljubljansko Gimnazijo Poljane, katerega zgodba se je pričela v drugem arhitekturnem ateljeju – Medprostoru. Slednjemu je bila v zadnjih letih zaupana prenova več ljubljanskih ulic, vključno s Poljansko in Strossmayerjevo, ki jo zaznamuje gimnazijska stavba iz 19. stoletja. Ulična fasada je nekoliko odmaknjena od ceste, tako da

DATOTEKA
Šolski trg pred Gimnazijo Poljane

POVRŠINA
Površina: 600 m²

PROJEKTANTSKA EKIPA
Avtorja projekta: Jure Hrovat in Ana Kreč; SVET VMES, arhitekturno projektiranje, d. o. o.
Konzultanta: Rok Žnidaršič in Samo Mlakar; Medprostor, arhitekturni atelje, d. o. o.
Investitor: Mestna občina Ljubljana

se pred vhodom vzpostavi majhen trg. Z vedenjem, da je Svet vmes leta 2017 uspešno prenovil gimnazijski atrij, je Medprostor prenovo vmesnega prostora med šolo, ulico, stanovanjskim blokom in kavarno prepustil kolegom.

Svet vmes je dobil priložnost za razširitev svoje ideje onkraj šolskega praga. Policentrično organiziran atrij s trikotno oblikovanimi prodniki se sedaj razliva prek šolskih zidov na ulico. Z izravnavo terena se zunanji prostor ne deli več na pločnik in cesto, temveč se šolski trg razširi čez ulico in poveže raznolike okoliške vsebine. Kavarna v vogalni meščanski stavbi je dobila na novo tlakovan kamnit parter, dijaki lahko na začetek pouka počakajo

Srečanje šole s širšim družbenim prostorom.

na z lesom obloženem podestu. Nasproti šolskega vhoda, med stanovanjskim blokom in kavarno, pa je bila pod velikim javorjem ustvarjena točka miru. Klop ovalne oblike objema drevo, ki v svojo senco vabi vse okoliške uporabnike in s tem združuje zasebne, javne in komercialne interese.

S prenovo trga pred Gimnazijo Poljane so arhitekti biroja Svet vmes dosegli veliko več kot le stimulatívno oblikovanje neformalnega šolskega prostora. Njihov razširjeni poseg je redefiniral robne pogoje tega javnega prostora, stihijsko okoliško grajeno tkivo povezal v koherentno celoto in podal nastavek za njegovo regeneracijo.